C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.21rji-635/25 Judecătoria Orhei sediul Central
1-25022495-03-21rji-13052025 Judecător Veaceslav Caragia

D E C I Z I E
în numele Legii

09 aprilie 2026 mun. Bălți

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord
având în componenţa sa:
Preşedintele completului de judecată Ion Talpa
Judecători Victoria Robu, Ecaterina Arseni

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul declarat de condamnatul Mereuță Vasile împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 04.04.2025, prin care a fost respinsă plângerea condamnatului **Mereuță Vasile** împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ţinând cont de materialele prezentate instanței, pentru expunere asupra recursului, Colegiul, -

C O N S T A T Ă:

La 19 februarie 2025, în adresa Judecătoriei Orhei, sediul Central, a parvenit spre examinare, plângerea condamnatul condamnatului Mereuța Vasile referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

În motivarea plângerii a indicat că s-a deținut în Penitenciarul nr. 11 Bălți și Penitenciarul nr. 18 Brănești, care sunt într-o stare deplorabilă, celulele supraaglomerate, cu umezeală ridicată, insecte și rozătoare, iluminare slabă, condiții sanitare precare. Condamnatul Mereuța Vasile solicită admiterea plângerii, constatarea deținerii sale în condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului în instituțiile penitenciare și reducerea pedepsei.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Central din 04.04.2025, s-a declarat inadmisibilă plângerea condamnatului Mereuța Vasile împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

S-a explicat condamnatului Mereuța Vasile că plângerea sa a fost declarată inadmisibilă deoarece nu a înlăturat neajunsurile constatate prin încheiere judecătorească, ceea ce nu exclude posibilitatea depunerii repetate a plângerii cu același obiect, dacă înlătură toate cerințele din încheierea judecătorului de instrucție.

La 17.04.2025 împotriva încheierii în cauză a fost depus recurs, în termen de către condamnatul Mereuță Vasile, prin care a solicitat casarea încheierii și pronunţarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă plângerea sa.

În motivarea rercursului a indicat că a înlăturat neajunsurilor descrise în încheirea instanței de judecată, a anexat explicații ale altor condamnați, și a descris condițiile în care se deține împreună cu alți deținuți cărora li se reduce din pedeapsă.

Potrivit art.447 alin.(1) CPP, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces*, alin.(2) stipulând, că *instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei*.

Fiind numită cauza spre examinare, părților li-a fost comunicat despre acest fapt și despre dreptul de a depune referință. Referințe la caz nu au fost depuse

Verificând temeinicia argumentelor invocate în cererea de recurs în raport cu materialele prezentate și prevederile legii, Colegiul penal conchide necesitatea admiterii recursului din alte motive decât cele invocate, casarea încheierii și dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, în alt complet de judecată, soluția fiind emisă conform dispozițiilor art.449 alin.(1) pct.2) lit.c) CPP, potrivit cărora, *judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: ...admite recursul, casând hotărârea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: ...dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare*.

În susținerea soluției adoptate Colegiul penal reține că, potrivit art.469 alin. (1) pct.17^1) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.

Potrivit art. 473^2 alin. (1) Cod de procedură penală, plângerea împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află instituţia penitenciară în care se deţine condamnatul, după caz, din care a fost eliberat. Alin. (2) al aceluiași articol prevede că, plângerea referitoare la condiţiile de detenţie menţionate la alin.(1) trebuie să conţină datele privind perioada şi locul

detenţiei, precum şi descrierea detaliată a condiţiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului, cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate. La plângere **pot fi anexate** explicaţiile altor condamnaţi sau preveniţi, copiile plângerilor anterioare, adresate administraţiei instituţiei penitenciare sau autorităţilor de supraveghere, şi răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plângerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentinţa sau încheierea.

În corespundere cu alin. (2^1) din articolul nominalizat, în cazul în care plângerea depusă nu corespunde cerințelor prevăzute la alin.(2), judecătorul de instrucție stabilește condamnatului un termen rezonabil, dar nu mai mare de 30 de zile, pentru înlăturarea neajunsurilor.

Materialele cauzei denotă faptul că plângerea condamnatului Mereuța Vasile referitoare la condițiile de detenție a fost depusă la 19 februarie 2025, în adresa Judecătoriei Orhei, sediul Central. În motivarea plângerii condamnatul a indicat că, se deține în Penitenciarul nr.18 Brănești, care este într-o stare deplorabilă, celulele supraaglomerate, sunt prezente insecte și rozătoare, iluminare slabă, condiții sanitare precare și roagă săi-i fie aplicate prevederile art.473/2 CPP din data de 14.07.2023 pînă în prezent.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 21 februarie 2025, s-a comunicat condamnatului despre neajunsurile admise la înaintarea plângerii referitoare la condițiile de detenție și i s-a acordat un termen de 30 zile de la primirea încheieri pentru înlăturarea neajunsurilor și anume: să descrie detaliat condițiile materiale care afectează grav drepturile condamnatului, cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate; să anexeze probe relevante în susținerea plângerii înaintate (răspunsurile administrației instituției penitenciare la plângerile adresate cu privire la condițiile de detenței, după caz explicaţiile altor condamnaţi sau preveniţi). Copia încheierii a fost recepționată de condamnat la 25.02.2025 conform avizului de primire acorespondenței.

Prin încheierea din 04.04.2025 s-a declarta inadmisibilă plîngerea condamnatului, pe motiv că nu a înlăturat neajunsurile constatate.

Raportând cadrul legal citat la cazul lui Mereuță Vasile în temeiul art. 473^2 alin. (2^2) Cod de procedură penală, Colegiul penal rezumă, că la depunerea plângerii condamnatul Mereuță Vasile s-a conformat prescripțiilor stipulate la art. 473^2 alin. (2) Cod de procedură penală, indicând în *măsura posibilităților* și a cunoștințelor sale juridice locul detenției, precum și descrierea detaliată a condițiilor materiale care în opinia sa i-au afectat grav drepturile, a perioadei de detenție, astfel exponentul puterii judecătorești în mod pripit a constatat mecanismul juridic al admisibilității plângerii în condițiile în care legislația

consfințește în mod expres protecția și asigurarea accesului liber la justiție a oricărui subiect de drept în acest sens.

Constatarea judecătorului de instrucție privind necesitatea anexării la plângere a explicațiilor altor condamnați sau preveniți, copia plângerilor anterioare adresate administrației penitenciare sau autorităților de supraveghere și răspunsurilor lor, precum și alte probe relevante, Colegiul penal o apreciază ca fiind pur declarativă, or, din interpretarea ad litteram a dispozițiilor art.473^2 alin. (2) Cod de procedură penală se constată că anexarea acestora nu este o obligație a condamnatului, ci reprezintă un drept discreționar al acestuia, ce rezultă din conjuncția „poate".

Prin urmare, instanța de recurs analizând materialele cauzei penale, atestă că, instanța de fond eronat a dispus declararea inadmisibilității acestei plîngeri, or, în susținerea poziției sale, instanța de fond nu a adus o argumentare clară, fermă și completă asupra concluziilor sale. Cauza a fost examinată superficial, fără a cerceta minuțios sub toate aspectele circumstanțele cazului în raport cu motivele invocate de deținut. Or, elucidarea tuturor împrejurărilor menționate au o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce s-a omis, servind drept temei pentru anularea încheierii atacate şi remiterea cauzei la o nouă reexaminare, în aceeași instanță, în același complet de judecată.

Reieșind din cele relatate, Colegiul statuează că concluziile incerte expuse de instanța ierarhic inferioară fără a se arăta o apreciere a argumentelor invocate de deținut constituie o nemotivare a hotărârii, iar nemotivarea hotărârii, prin prisma practicii CEDO se echivalează cu neexaminarea fondului cauzei. Reieșind din faptul că, erorile admise de către instanța de fond, nu pot fi reparate de către instanța de recurs, Colegiul penal va dispune rejudecarea cauzei în aceiași instanță, în același complet de judecată.

Potrivit art.444 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond în cazurile în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde cu dispozitivul pronunțat după deliberare.

Raportând circumstanțele de fapt constatate din materialele cauzei, la prevederile legii citate, Colegiul Penal găsește recursul întemeiat, ori argumentele din recurs, la caz, își găsesc confirmare prin prevederile art.444 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, ori hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fiind greșit aplicate prevederile art.473^2 alin.(2^2) Cod de procedură penală.

La rejudecarea cauzei instanța de fond urmează să soluționeze plângerea condamnatului Mereuță Vasile, privind constatarea circumstanțelor prevăzute la art. art.473^2 -473^4 Cod de procedură penală în conformitate cu prevederile art. art.

473^3 alin.(2), 473^3 alin.(3), 473^4 alin.(1)-(5) Cod de procedură penală, să se expună pe fiecare pretenție invocată de către condamnat, să soluționeze fondul plângerii privind constatarea circumstanțelor prevăzute la art. 473^2 - 473^4 Cod de procedură penală, respectiv, să înlăture lacunele comise, şi în dependență de probele acumulate, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate de către participanții la proces.

Având în vedere argumentele și motivele expuse în prezenta decizie, conducându-se de dispozițiile art.449 alin.(1) pct.2) lit.c) CPP, Colegiul penal,

D E C I D E :

Admite recursul declarat de către condamnatul Mereuță Vasile, împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 04.04.2025, prin care a fost admisă plângerea înaintată de condamnatul **Mereuță Vasile** împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, cu casarea respectivei încheieri și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prezenta decizie este irevocabilă.

Preşedintele completului, judecător: Judecător: Judecător: